

VANHUS- JA VAMMAISNEUVOSTON TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2025

Vanhus- ja vammaisneuvosto 18.2.2026

Rautavaara

Vanhus- ja vammaisneuvoston lakisääteisyys ja kokoukset vuonna 2025

Vanhus- ja vammaisneuvosto on kuntien lakisääteinen pysyvä yhteistyöelin.

Kuntalain (410/2015) 27 §:n ja 28 §:n mukaan kunnassa on oltava vanhus- ja vammaisneuvosto. Kunnanhallituksen tehtävä on nimittää vanhus- ja vammaisneuvosto sekä huolehtia sen toimintaedellytyksistä.

Vanhus- ja vammaisneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisissä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

Vanhus- ja vammaisneuvosto tukee ikäihmisten ja vammaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia kunnassa. Neuvoston keskeinen tehtävä on tuoda ikääntyneen väestön ja vammaisten ääntä suunnitteluun, päätöksentekoon ja arviointiin sekä tiedottaa vireillä olevista asioista. Päätöksentekoon neuvosto voi vaikuttaa tekemällä esityksiä, aloitteita ja lausuntoja ikääntyneen väestön näkökulmasta. Vanhus- ja vammaisneuvosto on hyvissä ajoin otettava mukaan iäkkäitä ja vammaisia koskevien suunnitelmien laatimiseen.

Toimintavuonna vanhus- ja vammaisneuvosto kokoontui neljä (4) kertaa: 6.2.2025, 10.4.2025, 28.8.2025 ja 20.11.2025.

Kunnan henkilöstön ja asiantuntijoiden vierailut kokouksissa

Vanhus- ja vammaisneuvoston toimintasäännössä on kirjattu, että vanhus- ja vammaisneuvoston ja kunnan eri toimialojen kesken sovitaan säännöllisistä tapaamisista, joissa keskustellaan toimialoille käsittelyyn tulevista asioista.

Toimintavuonna neuvostossa vierailivat väistynä hallintojohtaja Jenna Ahonen (6.2.2025), henkilöstösihteeriksi valittu Mari Nissinen (6.2.2025), palvelusihteeriksi valittu Seija Kalilainen (6.2.2025), hallintojohtajaksi valittu Jere Markkanen (10.4.2025), työllisyyskoordinaattoriksi valittu Sinikka Karhunen (28.8.2025) sekä elinkeinopäälliköksi valittu Johan Halvarsson (20.11.2025).

Vanhus- ja vammaisneuvosto voi kutsua kokouksiinsa vieraiksi asiantuntijoita. Pohjois-Savon hyvinvointialueen perhe- ja vammaispalveluiden lautakunnan jäsen Jukka Muukka sekä yleisten palveluiden lautakunnan jäsen Marja-Leena Stenström vierailivat marraskuun kokouksessa (20.11.2025).

Ikääntymispoliittinen strategia

Vanhus- ja vammaisneuvosto päätti 18.4.2023 kokouksessaan ikääntymispoliittisen strategian valmistelusta. Vanhus- ja vammaisneuvoston sihteerin siirryttyä uusiin tehtäviin syksyllä 2023 ikääntymispoliittisen strategian valmistelu jäi kesken ja seuraavan sihteerin tehtäväksi. Uusi vanhus- ja vammaisneuvoston sihteeri, kulttuuri- ja vapaa-aikapääällikkö Erik Räsänen, aloitti tehtävässään 7.12.2023, joten ikääntymispoliittisen strategian valmistelu jäi vuodelle 2024. Ikääntymispoliittinen strategia valmisteltiin kesän ja syksyn 2024 aikana, ja vanhus- ja vammaisneuvosto hyväksyi sen kokouksessaan 10.12.2024. Ikääntymispoliittinen strategia hyväksyttiin hyvinvointilautakunnassa 15.1.2025 (§ 5), kunnanhallituksessa 17.2.2025 (§ 20) ja kunnanvaltuustossa 24.2.2025 (§ 5).

Ikääntymispoliittinen strategia on suunniteltu vuosille 2025–2035. Kymmenen vuoden aikajänne mahdollistaa strategian pitkäjänteisen ja valtuustokaudet ylittävän toteuttamisen. Strategiassa on huomioitu kuntien muuttunut rooli palveluiden tarjoajina. Vuonna 2023 enemmistö sote-tehtävistä siirtyi hyvinvointialueiden vastuulle.

Tapahtumat

Vuonna 2025 vanhus- ja vammaisneuvosto järjesti kahdet lettukestit, perhehoidon esittelyn ja Tapani Kiminkisen hyvinvointiaiheisen luennon (26.5.2025), sekä Vanhustenviikon tapahtumia.

26.5.2025 järjestettiin Pohjoisen alueen neuvostojen tapaaminen Sonkajärven seurakuntatalolla. Rautavaaran vanhus- ja vammaisneuvostosta tapahtumaan osallistuivat Rauha Partanen, Elina Kuosmanen ja Pentti Kainulainen.

Vanhus- ja vammaisneuvosto järjesti lettukestit Pajarinteellä perjantaina 13.6.2025 ja maanantaina 25.8.2025 torilla. Kaikille avoimeen toritapahtumaan osallistui arviolta sata ihmistä. Lettukestien järjestämiseen perustettiin erillinen työryhmä.

Vanhus- ja vammaisneuvosto järjesti vanhustenviikolla 6.–11.10.2025 useita erilaisia tapahtumia kunnan vapaa-aikatoimen ja yhteistyökumppanien kanssa, muun muassa kirjailija Leevi Launosen luennon "Ikää, iloa ja elämän eheyttä" sekä paneelikeskustelun "Onni kasvaa yhteisössä -Rautavaarallakin" kunnantalon valtuustosalissa kahvitarjoiluineen.

Vanhus- ja vammaisneuvosto päätti käyttää hallussaan olevia testamenttivaroja sähköavusteisen pyörätuolin ostoon. Pyörätuoli otettiin käyttöön elokuussa.

Lisäksi neuvosto otti kantaa vanhuspalvelujen tilanteeseen huhtikuun kokouksessa (10.04.2025 § 16). Kannanotossaan neuvosto ilmaisi huolensa siitä, kohteleeeko Pohjois-Savon hyvinvointialueen vanhus- ja vammaispalvelujen digitaalisuus ihmisiä riittävän yhdenvertaisesti. Kannanotto noteerattiin myös lehdistössä.

Uusi vanhus- ja vammaisneuvosto asetettiin ja nimitettiin kesällä (kunnanhallituksen kokous 16.6.2025 § 124). Vanhus- ja vammaisneuvoston sihteerinä toiminut kulttuuri- ja vapaa-

aikapäällikkö Erik Räsänen kysyi kunnan alueella vaikuttavista keskeisistä eläkeläis- ja vammaisjärjestöistä nimitysehdotuksia perjantaina 23.5.2025 sähköpostitse. Toimikauden 2025–2029 neuvosto:

- Eläkeliitto Rautavaara: jäsen Kalevi Nissinen, varajäsen Ritva Taskinen
- SPR Rautavaaran osasto: jäsen Ritva Lukkarinen, varajäsen Leila Kosonen
- Rautavaaran Invalidit ry: jäsen Eeva Turunen, varajäsen Elina Kuosmanen
- Rautavaaran Sydänyhdistys ry: jäsen Pentti Kainulainen, varajäsen Erkki Pursiainen
- Rautavaaran vanhusten ja vajaakuntoisten tukiyhdistys: jäsen Maija Kärkkäinen, varajäsen Maritta Riekkinen
- Pohjois-Savon Syöpäyhdistyksen Rautavaaran paikallisosasto: jäsen Rauha Partanen, varajäsen Anja Rossinen
- Rautavaaran ev.lut. seurakunta: jäsen diakoni Ellen Mantsinen, varajäsen kirkkoherra Juha Luukkonen
- Rautavaaran helluntaiseurakunta: jäsen Riitta Roininen, varajäsen Ilkka Roininen

Uusi kokoonpano oli ensimmäistä kertaa koolla elokuun kokouksessa, jolloin neuvosto valitsi puheenjohtajaksi Riitta Roinisen ja varapuheenjohtajaksi Pentti Kainulaisen toimikaudelle 2025–2029 (28.08.2025 § 20).

Yhteistyö hyvinvointialueen vastaavien neuvostojen kanssa

Pohjois-Savon hyvinvointialueen ikäihmisten neuvoston Rautavaaran jäseneksi nimettiin Maija Kärkkäinen (28.08.2025 § 23). Elina Kuosmanen nimettiin varajäseneksi. Pohjois-Savon hyvinvointialueen vammaisneuvoston Rautavaaran jäseneksi nimettiin Ritva Lukkarinen (28.08.2025 § 24). Rauha Partanen nimettiin varajäseneksi.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen ikääntyneiden palvelualueen, kuntien, seurakuntien ja järjestötoimijoiden yhteistyötapaamisessa lisämessä 22.9.2025 oli Rautavaaraa edustamassa vanhus- ja vammaisneuvostosta Maija Kärkkäinen.

Koulutukset

Vanhus- ja vammaisneuvosto on välittänyt jäsenilleen kutsuja vanhus- ja vammaisaiheisiin webinaareihin. Osa jäsenistä on osallistunut vuoden aikana näihin tilaisuuksiin vanhus- ja vammaisneuvoston kokouksien ulkopuolella.